

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 18. märts 2022
(OR. en)

6872/22
ADD 1
LIMITE
PV CONS 12
JAI 288
COMIX 115

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(justiits- ja siseküsimused)
3. ja 4. märts 2022

SISUKORD

Lk

SISEKÜSIMUSED

Muu kui seadusandlik tegevus

3. Euroopa reageerimine olukorrale Ukrainas 4
- a) Otsus, mille eesmärk on rakendada nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiviga 2001/55/EÜ ette nähtud ajutist kaitset
- b) Muud küsimused seoses olukorraga Ukrainas
4. Varjupaiga- ja rändeküsimused: kokkuvõtte edusammudest 4

SCHENGENI ALA POLIITILINE JUHTIMINE („SCHENGENI NÕUKOGU“)

6. Schengeni ala: üldinfo 4
- a) Schengeni ala poliitiline juhtimine
- b) Aruanne olukorra kohta
7. Nõukogu määrus Schengeni hindamis- ja järelvalvemehhanismi kohta 5

MUUD SISEKÜSIMUSED

8. Järeldused elanikkonnakaitse tegevuse kohta kliimamuutuste kontekstis 5
9. Nõukogu avaldus Interpoli tagaotsimisteadete kohta 5
10. Muud küsimused 5

JUSTIITSKÜSIMUSED

Muu kui seadusandlik tegevus

13.	Nõukogu otsus vaenukõne ja vaenukuritegude kohta	5
14.	Põhiõigused	6
	a) Arvamuste vahetus Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) direktoriga	
	b) Järeldused rassismi- ja antisemitismivastase võitluse kohta	
15.	Küsimused seoses juurdepääsuga advokaadile.....	6
16.	Muud küsimused.....	6
	a) Väited mõjuvõimuga kauplemise kohta	
	b) Väited COVID-19 piirangute vastastel meeleavaldustel osalejate vastase vägivalla kohta	
	c) Poola kohtuniku vastu algatatud kohtuasi Valgevenes	
	LISA – Nõukogu istungi protokollide kantavad avaldused.....	7

SISEKÜSIMUSED

Muu kui seadusandlik tegevus

3. Euroopa reageerimine olukorrale Ukrainas 6719/22

- a) Otsus, mille eesmärk on rakendada nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiviga 2001/55/EÜ ette nähtud ajutist erandit

Põhimõtteline kokkulepe aktiveerimise kohta

Nõukogu jõudis poliitilisele kokkuleppele ajutise kaitse direktiivi aktiveerimise ning nõukogu rakendusotsuse teksti suhtes.

b) Muud küsimused seoses olukorraga Ukrainas

Ministrid vahetasid ka videokonverentsi teel arvamusi Ukraina siseministriga.

MUUD SISEKÜSIMUSED

4. Varjupaiga- ja rändeküsimused: kokkuvõte edusammudest¹ 6264/22

Eduaruanne

Nõukogus toimus arvamuste vahetus, milles käsitleti eesistujariigi ülevaadet olukorrast seoses järkjärgulise lähenemisviisiga rände- ja varjupaigaküsimustes.

SCHENGENI ALA POLIITILINE JUHTIMINE („SCHENGENI NÕUKOGU“)

6. Schengeni ala: üldinfo²

- a) Schengeni ala poliitiline juhtimine

- b) Aruanne olukorra kohta

6234/22 + COR 1

Arvamuste vahetus

6408/22

Pärast ministrite tasandil segakomitees toimunud arutelu (dokument 6964/22) leppis nõukogu kokku, et jätkatakse eesistujariigi ettepaneku alusel ning et järgmine Schengeni nõukogu istung korraldatakse juunis.

¹ Erandkorras Schengeni lepinguga ühinenud riikide osavõtul. Seda punkti käsitlevale arutelule on kutsutud Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA) ja Frontex.

² Seda punkti käsitlevale arutelule on kutsutud Frontex, Europol ja eu-LISA.

7. **Nõukogu määrus Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismi kohta**
Üldine lähenemisviis

☐ 6685/22

Pärast ministrite tasandil segakomitees toimunud arutelu (dokument 6964/22) leppis nõukogu kokku üldises lähenemisviisis Schengeni hindamis- ja järelevalvemehhanismi käsitleva nõukogu määruse ettepaneku suhtes.

MUUD SISEKÜSIMUSED

8. **Järeldused elanikkonnakaitse tegevuse kohta kliimamuutuste kontekstis**
Heakskiitmine

6528/22

Nõukogu kiitis heaks dokumendis 6528/22 esitatud järeldused, milles käsitletakse elanikkonnakaitse tegevust kliimamuutuste kontekstis.

9. **Nõukogu avaldus Interpoli tagaotsimisteadete kohta**
Heakskiitmine

6217/22

Nõukogu kiitis heaks avalduse Interpoli tagaotsimisteadete kohta.

10. **Muud küsimused**

Muid küsimusi ei tõstatatud.

REEDE, 4. MÄRTS 2022 (kl 10.15)

JUSTIITSKÜSIMUSED

Muu kui seadusandlik tegevus

13. **Nõukogu otsus vaenukõne ja vaenukuritegude kohta**
Poliitiline mõttevahetus

☐ 6523/22

Nõukogus toimus poliitiline mõttevahetus kavandatava otsuse üle, mille eesmärk on lisada vaenukõne ja vaenukuriteod Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 sätestatud kuriteoliikide hulka.

14. Põhiõigused

a) Arvamuste vahetus Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) direktoriga

b) Järeldused rassismi- ja antisemitismivastase võitluse kohta

6406/22

Heakskiitmine

a) Nõukogu võttis teadmiseks Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) direktori ettekande ameti tehtud töö kohta rassismi ja antisemitismi vastases võitluses.

b) Nõukogu võttis vastu järeldused rassismi ja antisemitismi vastase võitluse kohta.

Järelduste tekst on esitatud dokumendis 6877/22.

15. Küsimused seoses juurdepääsuga advokaadile

6319/22

Arvamuste vahetus

Nõukogus toimus arvamuste vahetus, milles käsitleti juurdepääsu advokaadile ja selle tähtsust tulemuslikus kohtusüsteemis.

16. Muud küsimused

a) Väited mõjuvõimuga kauplemise kohta

b) Väited COVID-19 piirangute vastastel meeleavaldustel osalejate vastase vägivalla kohta

c) Poola kohtuniku vastu algatatud kohtuasi Valgevenes

Teave Poola delegatsioonilt

Poola delegatsioon andis nõukogule teavet nende kolme punkti kohta. Komisjon ja mitu delegatsiooni osalesid samuti nõukogu teavitamises.

Avaldused dokumendis 6544/22 esitatud muu kui seadusandliku tegevusega seotud A-
punktide juurde

A-punkti 1 juurde

Nõukogu otsus Vanuatuga sõlmitud lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu kohaldamise osalise peatamise kohta
Vastuvõtmine

MALTA AVALDUS

„Malta tunnistab, et Euroopa Komisjoni järelduste põhjal ilmneb, et Vanuatu investoritele kodakondsuse andmise menetluste puhul esineb turvalisusega seotud probleeme, ning et selle tõttu on põhjendatud Euroopa Komisjoni kavandatud lühiajalise viisa nõudest loobumise peatamine. See on eelkõige tingitud range taustakontrolli puudumisest, mis peaks olema iga investoritele kodakondsuse andmise kava oluline element. Sellest hoolimata tuletab Malta meelde riigi suveräänsust kodakondsuse küsimustes.“

A-punkti 17 juurde

Nõukogu otsus Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta Vaikse ookeani põhjaosa kalanduskomisjonis
Vastuvõtmine

KOMISJONI AVALDUS

„Komisjon on seisukohal, et nõukogu otsus peaks olema adresseeritud komisjonile, ja leiab seetõttu, et artiklis 4 tehtud muudatused ei ole asjakohased.“

Liidu seisukoha väljendamine lepinguga loodud organis on liidu esindamine välissuhetes, mis kuulub ELi lepingu artikli 17 lõike 1 kohaselt komisjoni institutsionaalsesse pädevusse.

Komisjon jätab endale õiguse kasutada kõiki oma sellealaseid õigusi.“

A-punkti 20 juurde Nõukogu otsus, millega antakse luba alustada liidu nimel läbirääkimisi pandeemia ennetamist, selleks valmisolekut ja sellele reageerimist käsitleva rahvusvahelise kokkuleppe üle ning rahvusvaheliste terviseeeskirjade (2005) täiendavate muudatuste üle
Vastuvõtmine

KOMISJONI AVALDUS NR 1

„Komisjon on seisukohal, et materiaalõigusliku aluse märkimine nõukogu otsuses, millega antakse luba alustada läbirääkimisi, on õiguslikult väär.

Otsus, millega antakse luba läbirääkimiste alustamiseks, põhineb üksnes liidule antud volituste olemasolul ja mitte konkreetse pädevuse kindlaksmääramisel. Otsuse õigusmõju piirdub sellega, et volitada olenevalt olukorrast komisjoni või kõrget esindajat kasutama oma ELi aluslepingutest tulenevaid õigusi läbirääkimiste alustamiseks. Läbirääkimiste ulatuse määravad seega kindlaks liidu volituste piirid. Lisaks ei saa läbirääkimiste alustamiseks loa andnud nõukogu otsusega piirata kavandatava lepingu partneri vabadust määrata kindlaks läbirääkimiste ulatus. Seega saab tulevase lepingu täpse õigusliku aluse kindlaks määrata alles pärast seda, kui lepingu sisu on teada.

Komisjon jätab endale õiguse kasutada kõiki oma sellealaseid õigusi.“

KOMISJONI AVALDUS NR 2

„Komisjon leiab, et nõukogu võib nõukogu otsuse (millega antakse luba alustada läbirääkimisi) *addendum*’is esitatud läbirääkimisjuhised läbi vaadata ja neid edasi arendada, kui see on selliste läbirääkimiste käigus asjakohane ja vajalik, üksnes komisjoni eelneva uue soovitusel alusel kooskõlas komisjoni algatusõigusega vastavalt ELi toimimislepingu artikli 218 lõigetele 3 ja 4.

Komisjon jätab endale õiguse kasutada kõiki oma sellealaseid õigusi.“

BULGAARIA AVALDUS

„Bulgaaria Vabariik toetab jõupingutusi eri sektorites rahvusvahelise koostöö tegemiseks, et parandada üleilmset ja riiklikku pandeemiaks valmisolekut ja sellele reageerimist osana ülemaailmsest tervishoiustruktuurist.

Bulgaaria leiab, et eesistujariik Prantsusmaa on oluliselt parandanud nõukogu otsuse ettepaneku esialgset teksti ja otsuse *addendum*’is esitatud läbirääkimisjuhiseid, ning me saame seega toetada nõukogu otsuse üldist vaimu.

Mis puutub aga liikmesriikide ja liidu pädevusse kuuluvate küsimuste selgesse eristamisse, siis jääb tekst osaliselt ebaselgeks, olles kohati ebakindel ja mitmetähenduslik. Kuigi me mõistame, et otsuse eesmärk on volitada komisjoni pidama läbirääkimisi liidu pädevusse kuuluvates küsimustes, märgime murega, et tundlikes valdkondades on sätted ebaselged, jättes seega liikmesriikidele ruumi õiguslikuks tõlgendamiseks ja tekitades võimalikke raskusi läbirääkimisetapis. Kahtluste vältimiseks peame seetõttu oluliseks rõhutada selle protsessi alguses mitmeid aspekte, mida on põhjalikult arutatud ja kinnitatud, kuid mida ei ole dokumendi eelnõus sõnaselgelt kajastatud.

Esiteks tuleks läbirääkimisprotsessis selgelt eristada küsimusi, mis kuuluvad liikmesriikide pädevusse, nendest küsimustest, mis kuuluvad liidu pädevusse. Kooskõlas ELi esmase õigusega tuleks tervishoiu valdkonnas kogu läbirääkimisprotsessi vältel täielikult austada pädevuste jaotust liidu ja selle liikmesriikide vahel, nagu see on kindlaks määratud materiaaõiguslikus aluses. Seetõttu oleme tänulikud komisjoni ja eesistujariigi kinnituse eest, et liikmesriikidele jääb õigus pidada läbirääkimisi iseseisvalt, tuginedes oma riiklikele seisukohtadele küsimustes, mis kuuluvad liikmesriikide ainupädevusse. ELi toimimise lepingu artikli 168 lõike 7 kohaselt hõlmab see kõiki tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamise ja kättesaadavaks muutmise ning selle rahastamisega seotud küsimusi, eelkõige aspektides, mis võivad tekitada tulevikus liikmesriikidele rahalisi kohustusi.

Pidades silmas jätkuvat ebakindlust seoses pandeemia ennetamist, selleks valmisolekut ja sellele reageerimist käsitleva tulevase rahvusvahelise vahendi olemuse ja sisuga, koordineerimismehhanismidega ja eelkõige viitega rahvusvahelistele tervise-eeskirjadele (2005), peame sellist selgitust liikmesriikide jaoks hädavajalikuks tagatiseks ning selliste peamiste põhimõtete kinnituseks nagu subsidiaarsus, pädevuse andmine ja hea institutsioonidevaheline koostöö.

Teiseks kutsume üles rakendama suuremat ettevaatlikkust, kui viidatakse „õiguslikult siduval instrumendile“, ja täielikult järgima maailma terviseassamblee erakorralisel instungjärgul vastu võetud otsuse teksti. „Õiguslikult siduva instrumendi“ hüpoteesi eelduseks on liikmesriikide kohustused ja selle üle peetakse läbirääkimisi, mistõttu peaks liikmesriikidele jääma vabadus teha lõplikke otsuseid. Bulgaaria on eraldiseisva riigina seisukohal, et uute rahvusvaheliste lepingute ja partnerluste väljatöötamine nõuab hoolikat lähenemist, mis annab selget lisaväärtust juba olemasolevatele lepingutele, mehhanismidele ja algatustele, näiteks rahvusvahelistele tervise-eeskirjadele (2005), vältides tegevuse dubleerimist.

Ühtlasi oleme seisukohal, et kõik otsuse eelnõus esinevad viited rahalistele kohustustele puudutavad üksnes ELi pädevusse kuuluvaid küsimusi. Nimetatud otsus ei hõlma liikmesriikide eelarvetega seotud kohustusi, kuna need kuuluvad liikmesriikide ainupädevusse. Kuna uue rahvusvahelise vahendi võimalik sisu ja sellest tulenevad liikmesriikide kohustused, sealhulgas rahalised kohustused, ei ole piisavalt selged, on vaja arvesse võtta riigi tervishoiusektori suutlikkust kanda lisakoormust võimaliku uue rahvusvahelise lepingu rakendamisel.

Selles kontekstis, võttes arvesse eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 168 lõiget 7 ja asjaolu, et liikmesriikide juhtiv roll on mõistetav, kuid seda ei ole selgesõnaliselt sätestatud otsuse tekstis, millega volitatakse komisjoni pidama läbirääkimisi liidu pädevusse kuuluvates küsimustes, rakendab Bulgaaria soovitud nõukogu otsuse kohta liidu pädevuse piires, nagu on sätestatud Euroopa Liidu esmases õiguses. Meie arusaam on, et see ei mõjuta mingil viisil riikide pädevust tervishoiupoliitika valdkonnas, sealhulgas seisukohti, mida Bulgaaria võib oma riikliku pädevuse piires võtta läbirääkimistel pandeemia ennetamist, selleks valmisolekut ja sellele reageerimist käsitleva tulevase rahvusvahelise vahendi üle.

Soovime, et see avaldus kantaks COREPERi koosoleku protokollis ja selle nõukogu istungi protokollis, kus otsuse ettepanek vastu võetakse.“

POOLA AVALDUS

„Poola leiab seoses eespool nimetatud otsuse *addendum*’is sisalduvate juhistega läbirääkimiste pidamiseks pandeemia ennetamist, selleks valmisolekut ja sellele reageerimist käsitleva rahvusvahelise lepingu üle, et juhiste teksti ei tohiks lisada ühtegi viidet seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele.

Seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste küsimus ei kuulu liidu, vaid liikmesriikide pädevusse ning selline viide läbirääkimisjuhistes on vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 168 lõikega 7, milles on selgelt sätestatud, et „liidu meetmed võtavad arvesse liikmesriikide vastutust oma tervishoiupoliitika määratlemisel ning tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamisel ja kättesaadavaks muutmisel“.

Lisaks ei ole juhistes sisalduv viide seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele kooskõlas otsuse enda põhjendustega 6 ja 7, kus rõhutatakse liikmesriikide pädevuste täielikku austamist ja liidu pelgalt abistavat rolli.

Seetõttu usume, et komisjonile antud läbirääkimisjuhistes sisalduv viide seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele ei ole põhjendatud.“